

6.5.2026

VN/15019/2025
VN/15019/2025-MMM-20

Liikenne- ja viestintäministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yksityistielain muuttamisesta.

Yleinen palaute

Maa- ja metsätalousministeriön näkökulmasta on erityisen tärkeää, että yksityisteiden käyttö on elinkeinon kannalta sujuvaa, turvallista ja oikeusturvan kannalta yksiselitteistä.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää kannatettavana, että tiekunnan kokouskutsut voitaisiin toimittaa osakkaan haluamaan sähköpostiosoitteeseen ja että tiekuntien kokousten asiakirjat olisivat sähköisesti saatavilla. Nämä edistävät nykyaikaista tieosakkaiden tiedonsaantia. Maa- ja metsätalousministeriö pitää myös tärkeänä, että tiekuntien kokousten pitäminen sähköisesti olisi mahdollista ilman tiekunnan sääntömuutoksia.

YksTL:n 18 §:n muuttamista koskeva ehdotus

Voimassa olevan lain mukaan yksityistietoimitusta ei voi hakea yksinomaan lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun rakennuksen, rakennelman tai kasvillisuuden poistamiseksi. Poistamisasia voidaan käsitellä yksityistietoimituksessa vain, jos se nousee esille muusta syystä vireille tulleen yksityistietoimituksen yhteydessä. Lain pääsäännön mukaan muussa tapauksessa luvan 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun rakennuksen, rakennelman tai kasvillisuuden poistamiseen sekä poikkeuksen 5 §:n 4 momentissa tarkoitetusta rakentamisrajoituksesta myöntää kunnan rakennusvalvontaviranomainen ja päätöksestä perittävään maksuun sovelletaan, mitä rakentamislain 79 §:ssä säädetään maksusta.

Esityksessä ehdotetaan nyt YksTL:n 18 §:ssä säädettyä tieoikeutta ja muita tiehen liittyviä oikeuksia koskevaa päätöksentekoa koskevaa sääntelyä tarkistettavaksi muutoksen tarvetta perustelematta siten, että jatkossa yksityistietoimitusta voitaisiin hakea yksinomaan em. poistamisasian käsittelemiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että yksityistielain voimassa oleva 18 §:n sääntely perustuu ajatukselle siitä, että rakentamiseen liittyvän luvan pääsääntöinen käsittelijä on kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Asia voidaan tarkoituksenmukaisuussyistä käsitellä vain poikkeuksellisesti yksityistietoimituksen yhteydessä.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa edelleen, että yksityistietoimitus, joka pidettäisiin vain edellä mainitun poistamisasian käsittelemiseksi, olisi kokousmenettelyineen hallinnollisesti raskas ja aikaa vievä menettely verrattuna rakennusvalvontaviranomaisen kirjallisessa päätösmenettelyssä tapahtuvaan asian käsittelyyn. Toimituksen hakija ei voi myöskään tietää aikaveloitteista yksityistietoimitusta hakiessaan poistamisasiasta aiheutuvan kiinteistötoimitusmaksun suuruutta. Jos asia käsitellään kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksellä, päätöksestä peritään kunnan rakennusvalvontataksan mukainen (kiinteä) maksu.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö esittää edellä asiasta esitetyn perusteella harkittavaksi ehdotetun 18 §:n muutoksen tarpeellisuuden.

YksTL:n 71 §:n muuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että yksityistietoimituksessa voidaan voimassa olevan lain mukaan käsitellä ja ratkaista 71 §:n 1 momentin 9 kohdassa säädetysti 29 §:ssä tarkoitetun oikeuden myöntäminen kiinteistönomistajalle sulkulaitteen asettamiseen. Kiinteistönomistajalle voidaan myöntää oikeus sulkulaitteen asettamiseen, jos se on kiinteistön käytölle liikenteestä aiheutuvan haitan tai liikenneturvallisuuden taikka muun erityisen syyn vuoksi tarpeen.

Esityksessä ehdotetaan yksityistielain sulkulaitetta koskevaa sääntelyä muutettavaksi siten, että yksityistietoimituksessa voitaisiin käsitellä ja ratkaista oikeudettomasti asetetun sulkulaitteen poistettavaksi määräämistä koskeva asia.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että yksityistien luvattomassa sulkemisessa on kyse lainvoimaiseen viranomaispäätökseen perustuvan tieoikeuden käyttämisen estämisestä. Poliisilain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan poliisi voi antaa virka-apua yksityiselle, jos se on välttämätöntä tämän lailisiin oikeuksiin pääsemiseksi ja oikeuden loukkaus on ilmeinen. Virka-avun antamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksityistä estetään pääsemästä oikeuksiinsa ja oikeuksiin pääseminen edellyttää poliisin toimivaltuuksien käyttämistä. Esityksen perustelujen mukaan virka-avun saanti olisi osoittautunut hankalaksi ilman selkeää viranomaispäätöstä, jonka täytäntöönpanemiseksi poliisi voisi toimia. Ministeriön näkemyksen mukaan kysymys siitä, onko asiassa kyse yksityistien luvattomasta sulkemisesta ja voidaanko virka-apua antaa tällä perusteella tien käyttämiseksi kiinteistöille kulkua varten, voidaan ratkaista jo voimassa olevan sääntelyn avulla yksityistietoimituksessa tutkimalla aikaisemmista toimituksista kiinteistönomistajan mahdollista sulkulaitteen asentamista koskevan oikeuden olemassaolo. Jos toimituksessa todetaan, ettei kiinteistönomistajalle ole perustettu yksityistielaisissa säädetysti oikeutta sulkulaitteen asettamiseksi yksityistielle, poliisi voi tämän yksityistietoimituksessa annetun ratkaisun perusteella antaa virka-apua laittomasti asetetun sulkulaitteen poistamiseksi. Ministeriön näkemyksen mukaan yksityistielain muuttaminen ehdotetulla tavalla siten, että kiinteistönomistaja voitaisiin määrätä toimituksessa poistamaan oikeudettomasti asetettu sulkulaite, ei paranna tieoikeuden haltijoiden asemaa oikeutensa käyttäjinä, koska sulkulaitteen poistaminen edellyttäisi jatkossakin poliisin virka-apua. Ministeriö esittää edellä esitetyn perusteella harkittavaksi ehdotetun 71 §:n muutoksen tarpeellisuuden.

YksTL:n 80 §:n muuttaminen

Toimitusten rekisteröinnistä säädetään kiinteistönmuodostamislaisissa. Pääsäännön mukaan toimitus voidaan merkitä kiinteistörekisteriin sen jälkeen, kun se on tullut lainvoimaiseksi eli käytännössä kun 30 päivän muutoksenhaku-aika on umpeutunut, eikä toimituksesta ole valitettu. Toimitus voidaan merkitä kiinteistörekisteriin myös muutoksenhakuajan umpeutumista odottamatta, jos kaikki toimituksen asianosaiset ovat hyväksyneet toimituksen. Pääsäännön mukaan toimitusta ei siten voida merkitä kiinteistörekisteriin, jos siihen on haettu muutosta. Rekisteröinti voidaan tehdä vasta sitten, kun muutoksenhaku on ratkaistu lainvoimaisesti.

Voimassa olevan YksTL 80 §:n 2 momentin mukaan lain 76 §:ssä tarkoitettu alueellinen yksityistietoimitus voidaan merkitä kiinteistörekisteriin maa- ja metsätalouden luvalla muutoksenhausta huolimatta. Merkinnät voidaan tehdä kiinteistörekisteriin myös muutoksenhaun kohteena olevista kiinteistöistä, jos muutoksenhaku ei vaikuta tieoikeuden vahvistamiseen taikka tehtäviin merkintöihin. Esityksessä YksTL:n 80 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös muut kuin alueelliset yksityistietoimitukset voitaisiin merkitä kiinteistörekisteriin vastaavalla tavalla kuin alueelliset yksityistietoimitukset.

Maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on selvittää tulevaisuudessa kiinteistönmuodostamislain ja muiden lakien sisältämä rekisteröintilainsäädännön kehittäminen yhtenä kokonaisuutena ja huolehtia tässä yhteydessä muuhun lainsäädäntöön sisältyvän rekisteröintiä koskevan sääntelyn yhdenmukaisuudesta. Kysymys on merkittävästä systeemisestä asiasta, jota tulee tarkastella kokonaisuutena eikä pistemäisesti erityislainsäädäntöä muuttamalla. Ministeriö ei tämän vuoksi puolla ehdotusta, jonka mukaan alueellisia yksityistietoimituksia koskeva rekisteröintisäädäntely laajennettaisiin koskemaan kaikkia yksityistietoimituksia.

Metsäneuvos

Niina Riissanen

Jakelu

LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/15019/2025-MMM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: